

i hvert Fald ikke været mit Standpunkt, og jeg tror, at det er uberettiget at ville prøve paa at læse noget saadant mellem Linierne. Mit Standpunkt har været det samme som det, der af flere Talere her har været fremført, at Folkeskolen maa have sit Maal i sig selv. Det er klart, at da Undervisningen i den maa kunne sluttet ved den Tid, da den Almenuddannelse, som man kræver af ethvert Medlem af dette Samfund, skulde være naaet, saa maa Folkeskolen ogsaa have et Maal i sig selv. Men ligesaa sikkert er det — og det viste sig da ogsaa, at forskellige Talere, naar de efter meget stærkt at have slaaet det nævnte Forhold fast talte videre, kom til det Resultat —, at naturligvis maa saa de højere Skoleformer bygge paa denne Folkeskole, og at det derfor ogsaa kan være af Betydning, hvilket dette Maal i sig selv er, som Folkeskolen har. Det har jo noget at sige for den højere Skole, om dette Maal ogsaa er noget godt at bygge paa. Det er da Tanken med den Vending, som er brugt i Bemærkningerne, at man ønsker, at Kommissionen skulde indrette sit Arbejde paa, at dette Maal i sig selv, som Folkeskolen som den vigtigste Del af vor Skoleordning maa have, blev sat saaledes, at der dog kunde blive en vis Forbindelse, en vis Enhed i vort Skolevæsen. Der er i Tidens Løb klaget over — og der er ogsaa adskillige Talere, der her har klaget over —, at den nuværende Mellemskoleordning har været uheldig baade til den ene og den anden Side, og særlig til den Side, som hedder Folkeskolen. Det er vi vist alle sammen enige om. Det skulde da være en af de store Hovedopgaver for Kommissionen at faa den Grundforbedring, som der i højeste Grad trænges til i vor Folkeskole, gjort paa en saadan Maade, at der kunde blive en god Forbindelse med den højere Undervisning.

Der er visse Medlemmer, der, naar de taler om en videre Uddannelse end den, Folkeskolen giver, altid bruger Udtrykket „den lærde Skole“. Det er nu paa sin gode gamle Grundtvigske Maner at kalde alt, hvad der gaar ud over Folkeskolen, den lærde Skole. Der ligger ganske vist her i dette Lovforslag en lille Tanke bagved, en Tanke, som de, der har hørt mig tale om denne Sag før, maatte have en begrundet Forventning om vilde ligge skjult mellem Linierne. Det er denne, at den videre Uddannelse, der skulde bygges oven paa Folkeskolen, ikke først og fremmest skulde være en lærd Uddannelse, men først og fremmest skulde være en Uddannelse, der

— saaledes som jeg ved Finanslovforslagets første Behandling nævnede, at vor gamle Skoleforordning af 1814 udtrykker det — skulde gøre Befolkningen til dygtige Borgere i vort Samfund. Det er derfor, jeg tror, at en Hovedopgave for Kommissionen vil blive at faa udfyldt det Hul, som jeg den Gang talte om, der var i vor Skoleordning, idet vi mangler en Ungdomsskoleundervisning, der kunde føre over til de bestaaende Fagskoler og højere Anstalter for praktisk borgerlig Uddannelse. Det maa de Medlemmer, der taler saa meget om den lærde Skole, endelig huske paa, at Folkeskolen ogsaa har den Betydning — og det er ikke den mindste — at give en Undervisning, der kan bygges videre paa netop i praktisk borgerlig Henseende.

Dette er, hvad jeg vilde sige i Almindelighed om min Stilling. De enkelte Specialspørgsmaal, som flere Medlemmer har beskæftiget sig med, skal jeg, som sagt, ikke komme ind paa. Jeg vil blot endnu sige om det store Hovedspørgsmaal, at mit Standpunkt har altid været — og det kan jeg belægge med Bevisligheder fra den Lov, der blev vedtaget den 20. Marts i Aar angaaende Skoleordningen her i København —, at det vilde være ønskeligt for det danske Skolevæsen, om vi kunde bevare alle de 3 Skoleformer, som vi økonomisk set har, baade en Skole, der er Statsskole, en Skole, der er Kommunalskole, og en Skole, der er Privatskole, og om der derfor kunde træffes en fornuftig og god Ordning af Spørgsmaalet om, hvordan vort Skolevæsen skal støttes, og hvordan man skal indrette sig med Hensyn til Bidragene dels fra Staten, dels fra Kommunen, dels fra private.

Jeg maa takke de ærede Talere for Modtagelsen af Lovforslaget, først og fremmest selvfølgelig Ordførerne for de forskellige Partier, der i det væsentlige udtalte sig velvilligt, i hvert Fald paa en saadan Maade, at man tør forvente, at der nu vil blive gennemført en Lov om Nedsættelse af en saadan stor Skolekommission. Et Par af Ordførerne, det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) som Ordfører for Venstre og det ærede 20de Medlem for Hovedstaden (J. Oskar Andersen) som Ordfører for det konservative Folkeparti, var jo ikke helt velvillige. Naar man hørte Begyndelsen af det Foredrag, det ærede Medlem fra Assens holdt — Slutningsordene var jo velvillige, og dem takker jeg for, de lovede et loyalt Medarbejderskab paa at faa et Lovforslag som dette gen-